

16. 10. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Gamblerství

Gamblerství neboli chorobné hráčství je sociálně patologickým jevem, jehož výskyt se v českém prostředí v posledních letech značně zvýšil, a to zejména v souvislosti s nástupem éry výherních automatů, kasin a nejrůznějších sázkových her v 90. letech.

Teorie popisuje gamblerství jako poruchu, která spočívá v častých opakovaných epizodách hráčství, které dominují v životě subjektu na úkor sociálních, materiálních, rodinných a pracovních hodnot a závazků.

Gamblerství neboli chorobné hráčství je sociálně patologickým jevem, jehož výskyt se v českém prostředí v posledních letech značně zvýšil, a to zejména v souvislosti s nástupem éry výherních automatů, kasin a nejrůznějších sázkových her v 90. letech.

Teorie popisuje gamblerství jako poruchu, která spočívá v častých opakovaných epizodách hráčství, které dominují v životě subjektu na úkor sociálních, materiálních, rodinných a pracovních hodnot a závazků. Lidé trpící touto poruchou mohou riskovat své zaměstnání, velmi se zadlužit a lhát nebo porušovat zákon, aby získali peníze nebo unikli placení dluhů. Postižení popisují intenzivní puzení ke hře, které lze těžko ovládnout, spolu se zaujetím myšlenkami a představami hraní a okolností, které to doprovázejí. Toto zaujetí se často zvyšuje v dobách, kdy je život stresující.

Subjekt se stává chorobným hráčem postupným a zpočátku i velmi nenápadným způsobem. Kariéru gamblera je proto možno rozdělit do více fází. Pro první stádium této duševní choroby je typické, že hráč se věnuje hře pouze příležitostně a jeho úspěchy ve hře značně převyšují jeho neúspěchy. Hráč postupně propadá iluzi o možnosti velké výhry a následkem toho se oddává gamblerství častěji a investuje do hry více prostředků.

V další fázi se potěšení ze hry mění v nezvladatelnou vášeň. Hráč si uvědomuje společenskou nepřijatelnost vlastního chování, ale není schopen puzení do hry odolat. Myšlenka na hru zcela ovládá jeho život a životní styl. Nastává dlouhé období prohrávání, jehož následkem jsou finanční potíže, které subjekt řeší jak legálně například půjčováním peněz od známých, rozprodáváním vlastního majetku apod., tak i nelegálně prostřednictvím páčání trestných činů. Dochází i ke změnám v jeho osobnosti, zanedbává rodinný život, zaměstnání a své zdraví.

V následném stádiu, které je označováno jako fáze zoufalství, se subjekt dostává do plné závislosti na hře. Peníze na hru a na placení dluhů je schopen si obstarat i páčáním závažných trestných činů. Gamblerovi se rozpadá rodinný život, ztrácí přátele, dochází k poškození jeho pověsti. Negativní vlivy patologického hráčství se odráží i v psychice gamblera (objevují se pokusy o sebevraždu, deprese apod.), dochází k celkovému úpadku osobnosti. V tomto okamžiku je pro gamblera jediným řešením léčení. Na místě je zde poznamenat, že gamblerství se dá léčit velmi úspěšně.

Z pohledu práva je hráčství závažným jevem zejména z toho hlediska, že je to právě gamblerství, které se považuje za jednu z největších oblastí vzniku kriminality. Jednak je to trestná činnost, která je páčána samotnými gamblery. Tito se ve snaze opatřit si peníze na hru a na placení v největší míře dopouštějí majetkové trestné činnosti. Výjimkou není ale ani prostituce, která se objevuje

především u mladistvích či mladých gamblerů, a dále trestná činnost související s distribucí drog. Gambleři se také dopouštějí, ale to méně často, i závažných trestných činů jako je vražda.

V souvislosti s ukládáním trestů za trestné činy spáchanými gamblery je nutno se zabývat okolnostmi přičetnosti patologických hráčů a také možnostmi uložit jim ochranné léčení. Skutečnost, že pachatel trestného činu trpí duševní poruchou gamblerství může mít vliv na jeho přičetnost respektive nepřičetnost ve smyslu § 12 trestního zákona, kdy ten, kdo v době spáchání trestného činu pro duševní poruchu nemohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, není za tento trestný čin odpovědný. Při trestním řízení s pachatelem trestného činu, který je gamblerem, je proto zapotřebí znaleckého posudku o duševním stavu pachatele.

Pokud je u pachatele, který je gamblerem, indikován stav zmenšené přičetnosti může soud upustit od potrestání, pokud má za to, že ochranné léčení, které zároveň ukládá zajistí nápravu pachatele a ochranu společnosti lépe než trest. Stejně tak může soud ke skutečnosti, že pachatel spáchal čin ve stavu zmenšené přičetnosti, který si, a to ani z nedbalosti, nepřivodil vlivem návykové látky, přihlídnout při stanovování druhu trestu a jeho výměry, či za současného uložení ochranného léčení snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby. Podle platného znění trestního zákona je soudu umožněno uložit ochranné opatření pouze podle § 72 odst. 1 a 2a. Ustanovení odst.2 b) (soud může uložit ochranné léčení tehdy, jestliže pachatel, který se oddává zneužívání návykové látky, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním) nelze použít, protože gamblerství není návykovou látkou.

Kromě výše zmíněného se na hráčství nabalují i další trestná činnost. Jde o pachatele, kteří svým jednáním naplňují skutkovou podstatu trestného činu neoprávněného provozování loterie a podobné sázkové hry - tedy o osoby, které páchají trestné činy v přímé souvislosti s provozováním hazardních her. Dále trestnou činnost páchají osoby, které se podílejí na legálním provozování hazardních her tedy zaměstnanci kasin apod. Trestné činy jsou páchány i na samotných legálních provozovatelích heren a kasin. Tuto trestnou činnost páchají především organizované skupiny a jde zejména o vydírání tedy o tzv. „výpalné“. Vzhledem k charakteru prostředí podniků, kde se hry provozují, je velmi obvyklé, že právě zde dochází i k nejrůznějším setkáním, na základě kterých dochází k další nelegální činnosti a obchodům.

Vzhledem k společenské nebezpečnosti gamblerství je žádoucí, aby se v naší společnosti vyvíjely dostatečné snahy o prevenci výskytu tohoto jevu. Nejdůležitější je zejména důsledná kontrola dodržování pravidel stanovených pro provozovatele heren a přísné sankcionování jejich porušení, dále též případné omezení určitých druhů her a omezení reklamy. Pozornost by měla být věnována i výchově a osvětě dětí a mládeže, která tvoří poměrně velkou část současných gamblerů.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)

- [Právní průvodce českou krajinou](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Směrnice o transparentnosti odměňování a GDPR: Nové regulační paradigma ochrany osobních údajů v pracovněprávních vztazích](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Proměna definice závislé práce a konec postihování pracovníků: Analýza dopadů připravovaného zákona o platformové práci](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [AML a diskriminace v realitní praxi: chyby, které mohou vyjít draho](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)